

H A T Á S V I Z S G Á L A T I L A P ¹

az európai uniós és a nemzetközi bűnügyi együttműködést szabályozó törvények, és ehhez kapcsolódóan más törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló előterjesztéshez

I. Költségvetési hatások (költségvetést terhelő tételek)

Az előterjesztésben foglalt törvény elfogadásával Magyarország európai uniós és nemzetközi kötelezettségeinek tesz eleget azáltal, hogy a büntetőügyekben történő együttműködés területén a kapcsolódó uniós jogi aktusok alapján megalkotja, illetve pontosítja azokat a végrehajtási szabályokat, amelyek a kölcsönös elismerés elvére épülve a tagállamok közötti együttműködést megerősítik és gördülékenyebbé teszik.

Jelezni kell, hogy az alábbi adatok és becslések, illetve a költségtényezők számbavétele a Belügyminisztérium által közölt információkat tartalmazza.

I. A tagállami ítéletek nyilvántartásában való ellenőrzésből fakadó új feladatok

A tagállami ítéletek nyilvántartásában való ellenőrzésből fakadó új feladatok az alábbiak.

1.1. Az Előterjesztéssel bevezetni kívánt új adatigénylés esetén, a közvetlen hozzáféréssel történő adatátvételtre jogosult szervek által a tagállami ítéletek nyilvántartásában szereplő ítéletekre vonatkozó hit/no hit alapú előzetes, közvetlen lekérdezést követően a bűnügyi nyilvántartó szervhez érkező adatigénylések számának és kezelésének a becsült számadatai:

A bűnügyi nyilvántartó szerv által ebben az esetben teljes körű ügyintézés szükséges az adatigénylések kezelésére, amely magában foglalja az érkeztetést, szignálást, iktatást, a tagállami ítéletek nyilvántartása adatainak lekérdezését; a kapott eredmény alapján az azzal kapcsolatos döntést, majd a döntés „válaszlevélbe” foglalását, mely magában foglalja a döntéselőkészítés megírását, iktatását, kiadmányozását és a kapcsolódó postázási feladatokat.

(A bűnügyi nyilvántartó szerv lát el a hatáskörébe tartozó feladatok tekintetében szükséges minden iratkezelési feladatot is.)

Ezen tevékenységek tehát minden adatigénylés esetén fennállnak, függetlenül attól, hogy a tagállami ítéletek nyilvántartásában való ellenőrzés eredményeként kezdeményez-e a bűnügyi nyilvántartó szerv megfeleltetési eljárást vagy sem, azt máshol is vesszük számításba.

Azon adatigénylések becsült száma, amikor csak akkor kap a bűnügyi nyilvántartó szerv adatigénylés iránti kérelmet, ha az adott szerv nem egyértelmű elutasítást (=no hit) kapott vissza válaszként:

Ismertek a 2017-es adatok, amelyek szerint **elméletileg évente kb. 371.365 db hit/no hot típusú lekérdezésre kell számítani a tagállami ítéletek nyilvántartásának (a szakrendszernek).**

Ez esetben tehát a várható, vélelmezhető adatigénylést nem az a szám adja meg, hogy hány db ítélet szerepel a tagállami ítéletek nyilvántartásában, hiszen a

¹ Készült: az előzetes és utólagos hatásvizsgálatról szóló 12/2016. (IV. 29.) MvM rendelet alapján

különböző szervek, a különböző eljárásaikban ugyanazon személyt egymástól függetlenül, többször is lekérdezhetik és találatot kaphatnak. Itt tehát a becsült szám az lehetne, hogy mekkora eséllyel szerepelnek az adatigényléssel érintett személyek a tagállami ítéletek nyilvántartásában.

Tekintettel arra, hogy ilyen típusú feladata a bűnügyi nyilvántartó szervnek eddig nem volt, nem tudunk „pontos becslést” adni. Abból tudunk kiindulni, hogy a bűnügyi nyilvántartó szervhez érkező adatigénylés iránti kérelmek, valamint a hatósági erkölcsi bizonyítvány iránti kérelmek esetében a tapasztalatunk az, hogy **az adatigénylésekkel és kérelmekkel érintett személyek kb. 10%-a szokott a bűnügyi nyilvántartási rendszerben adattal rendelkezni, vagyis ennyi esetben szükséges az adatellenőrzés és elbírálás.** Mindezt csupán a gyakorlati tapasztalat támasztja alá, ezt a nyilvántartási adatok alapján nem lehet kalkulálni, hiszen ha pl. a hatósági erkölcsi bizonyítványt vesszük példának, a következő számokat ismerjük: a bizonyítvány iránti kérelmek száma évente 546.691 db; a bűnügyi nyilvántartási rendszerben szereplő személyek száma pedig (a mai napon) 556.431 fő. Ez a két számadat pedig így önmagában láthatóan nem ad választ a becslésünkre.

Mindezekre tekintettel a valószínűsíthető és potenciális megkeresések számát tehát „analógiával” úgy kalkuláljuk, hogy a hit/no hit típusú adatigénylések számának 10%-át vesszük alapul a tagállami ítéletek nyilvántartásából való adatigénylésre alapot adó számként, vagyis a 371.365 db adatigénylés 10 %-a **37.136 db.**

1.2. Az adatigénylésekkel érintett személyek tagállami ítéletek nyilvántartásában való ellenőrzése:

Ez a feladat az 1.1. pontban írt teljes körű feladatokhoz képest annyiban más, hogy ha a normaszöveg előírja, hogy az adatigénylőnek a bűnügyi nyilvántartási rendszerben kezelt adatokra vonatkozó adatigénylésével együtt kell előterjesztenie a tagállami ítéletek nyilvántartásában szereplő adatokra vonatkozó adatigénylést, akkor az érkeztető, szignáló, iktató, majd a választ megíró feladatok (döntéselőkészítés megírása, iktatása, kiadmányozása és a kapcsolódó postázási feladatok) nem jelennek meg külön.

Ez azt jelenti, hogy **ez esetben a tagállami ítéletek nyilvántartásának lekérdezése és az eredmény vizsgálata marad feladatként a bűnügyi nyilvántartó számára.**

A BM szándékai szerint informatikai fejlesztéssel a két nyilvántartásban való lekérdezést egyetlen, közös lekérdezési feladattal tudja majd a bűnügyi nyilvántartó szerv ellátni, vagyis ez sem duplázódik. Így új feladatként a tagállami ítéletek nyilvántartásában kezelt adatok vizsgálata jelenik meg (találat, vélelmezett találat).

Ez esetben a találat/vélelmezett találat számát a fentiekben írt okokból és módszerrel, vagyis az adatigénylések 10%-ával becsüljük meg.

Az adatigénylések száma:

Az egyeztetésen egyértelművé vált, hogy minden típusú (vagyis bármely törvény által valamely szerv számára adott eljárásában kötelezően előírt bűnügyi előélet

vizsgálatához járuló adatigénylési kötelezettséget) figyelembe kell vennie a bűnügyi nyilvántartó szervnek.

Így az egy évben adatigényléssel érintett személyek száma kb. 80.000 fő (ahogy korábban is jeleztük, egy db adatigénylésben az esetek döntő többségében több személy szerepel; így pl. az egyéni vállalkozók ellenőrzése 2016-ban 48.000 fő volt, de ez az egyik legmagasabb számú érintettségi kört jelenti).

80.000 db adatigénylés 10%-a **8.000 db**.

1.3. A hatósági erkölcsi bizonyítvány iránti kérelmekre indult eljárásban való, a tagállami ítéletek nyilvántartására vonatkozó adatellenőrzési feladat kalkulálása a bűnügyi nyilvántartó szerv részére – technológiailag nem, de lényegét tekintve – szinte megegyezik az 1.2. pontban írt feladatokkal, és a számok becslését is ugyanazon gondolatmeneten haladva végezzük.

A 2016. évben volt 546.691 db kérelemre tekintettel a 10% **54.669 db**.

II. A megfeleltetési eljárás kezdeményezésével járó új feladat

A megfeleltetési eljárás kezdeményezésével járó új feladat magában foglalja:

2.1. a tagállami ítéletek nyilvántartásában szereplő adatok vizsgálatát abból a szempontból, hogy a megfeleltetési eljárás kezdeményezésének helye van-e;

2.2. a megfeleltetési eljárás kezdeményezését a bíróság felé (döntéselőkészítés megírása, iktatása, kiadmányozása és a kapcsolódó postázási feladatok)

2.3. a hatósági erkölcsi bizonyítvány iránti kérelemre indult eljárások esetén a felfüggesztő végzések meghozatalát (döntés előkészítés megírása, iktatása, kiadmányozása és a kapcsolódó postázási feladatok).

A 2.1. pontban írt feladat élesen nem választható el az 1-es pontban írt feladatoktól, ezt külön nem kell számításba venni.

A 2.2. pontban írt feladatok becsült mennyisége a tagállami ítéletek nyilvántartásában szereplő elítélések számával becsülhető meg maximumként és nagyságrendileg, hiszen annál több megfeleltetési eljárás nem indulhat, mint ahány tagállami elítélésről a bűnügyi nyilvántartó szervnek tudomása van. Megjegyezzük, hogy ezt a számot csökkenti a már korábban elismert, illetve majd megfeleltetett ítéletek száma, azonban folyamatosan növeli az időközben az új elítélésekről érkező értesítések száma. (Arra a bűnügyi nyilvántartó szervnek kell majd figyelnie, hogy ugyanazon elítélésekre, még ha időben több hónapos eltéréssel is érkezik az adatigénylés, ne kezdeményezzen párhuzamosan újabb megfeleltetést.)

A tagállami ítéletek nyilvántartásában szereplő ítéletek száma a mai napon: **33.242 db**.

A 2016. évben új elítélésekről, valamint módosításokról (amelyek szintén generálhatnak újabb megfeleltetéskezdeményezési okot) **8.989 db**.

A 2.3. pont írt feladat nagyságrendjét ugyancsak a 2.2. pontban írt szám határozza meg azzal, hogy egy személy nem csak egy hatósági erkölcsi bizonyítványt kérelmezhet. Tehát maximum **33.242 db** felfüggesztést hozhat a bűnügyi nyilvántartó hatóság, ha feltételezzük, hogy minden ember kér bizonyítványt, aki a tagállami ítéletek nyilvántartásában szerepel.

A fentiekben írtakra figyelemmel megállapítható, hogy **az Előterjesztésben a bűnügyi nyilvántartó szerv részére az Előterjesztésben meghatározott feladatok teljesítése a**

jelenlegi létszámmal nyilvánvalóan nem valósítható meg, ezen feladatok ellátása, a szükségszerű és lehetséges mértékben megvalósuló informatikai támogatottság mellett is, **kb. 12 fő státuszt** igényel.

A bűnügyi nyilvántartó szerv számára 3 újabb státusz szükséges az Előterjesztésben megjelenő, az Eutv. külön rendelkezésén alapuló, a Bnytv. új 33/B. §-a szerinti új feladatok teljes körű ellátásához.

A bűnügyi nyilvántartó szerv létszámigénye: 12 + 3 fő

A kalkulált bérkötség egy évre így 15 x 3.966.000 Ft (+ egyéb juttatások, cafetéria, utazási költségtérítés szükség szerint), vagyis 59.490.000 Ft.

(A számítás alapja, kb. 3 év gyakorlattal rendelkező, felsőfokú végzettségű, I-es besorolású, egy középfokú nyelvvizsgálóval rendelkező ügyintéző).

Informatikai fejlesztési költség: nettó 31.2 millió Ft.

II. Adminisztratív terhek (könnyítés)

A Balogh-ítélet következtében elkerülhetetlen volt a külföldi ítéleteknek a magyar bűnügyi nyilvántartásba való bekerülésének a szabályozásának, illetve a külföldi ítéleteknek a hazai eljárások során történő figyelembevételére vonatkozó rendszernek a felülvizsgálata. Az Előterjesztés olyan rendszert vezet be, amely szabályozási szinten képes biztosítani azt, hogy minden olyan esetben, amikor hazai hatóságok eljárásában valóban szükség van a tagállami ítélet figyelembevételére, azt az adott eljárásban ellenőrizzék a hatóságok és kellően rugalmas eljárásban megfeleltessék azt. Az Előterjesztés ezért eddig nem jelentkező feladatokat telepít a bűnügyi nyilvántartó szervre, amely révén azonban elérhető, hogy az eddig nem kellően hatékony rendszer helyett egy szabályozási szinten zárt rezsím jöjjön létre, és ne fordulhasson elő, hogy valaki úgy kap tiszta hatósági erkölcsi bizonyítványt, hogy egyébként ezt kizáró tagállami ítéletet hoztak vele szemben. Összességében az eddig is meglévő, de nem kellően hatékony rendszer szerint zajló eljárási folyamatokat az Előterjesztés alapjaiban rendezi újra, amelynek eredményeként az eddig jelentkező feladatellátási hiányosságokat kiküszöbölve, a bűnügyi nyilvántartó szervet is bevonva a feladatokba, a többi szerv – így különösen a bíróságok – nagyjából változatlan terhelése mellett egy új, hatékony, teljes körű állami fellépés alakítható ki a tagállami ítéletek figyelembevétele terén.

Budapest, 2017. március 7.